

Till: Miljödepartementet

m.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia:

malin.johansson@regeringskansliet.se

**REMISSYTTRANDE
(M2021/02353)**

Stockholm 2022-03-09

Svensk Sjöfart är en branschorganisation för svensk sjöfartsnäring och representerar ett 60-tal rederier med verksamhet över hela världen. Den svenska sjöfarten är en del av det europeiska sjöfartsklustret som kontrollerar drygt 40 procent av världshandelsflottan. Mer än 90 procent av Sveriges utrikeshandel går via sjöfarten.

Remiss av EU kommissionens förslag till reviderad förordning om transporter av avfall COM (2021) 709

Yttrande från Svensk Sjöfart

Sammanfattning

Under de senaste åren har det uppstått en rättslig osäkerhet om huruvida fartygsåtervinningsanläggningar som till fullo uppfyller de stränga normerna i EUs fartygsåtervinningsförordning skulle kunna införas i EUs förteckning över godkända fartygsåtervinningsanläggningar om de är belägna i länder utanför OECD.

Svensk Sjöfart välkomnar kommissionens ansträngningar för att säkerställa säkra och miljövänliga metoder och standarder för fartygsåtervinning och noterar därför med tillförsikt kommissionens förslag till en ny förordning om transporter av avfall (COM (2021) 709, som offentliggjordes i november 2021, som skulle göra det möjligt att arbeta med alla fartygsåtervinningsanläggningar som uppfyller EUs standarder, även i de fall dessa är belägna utanför OECD.

Svensk Sjöfart vill därför uppmuntra och ge stöd till den svenska regeringen att i sin tur stödja kommissionens föreslagna ändringar av förordningen om fartygsåtervinning i översynen av förordningen om avfallstransporter.

Svensk Sjöfart stöder en tydlig rättslig ram

EUs förordning om fartygsåtervinning (EU SRR) införlivar kraven i IMOs Hong Kong-konvention (HKC) i EU-lagstiftningen och syftar även till att uppmuntra återvinningsanläggningar för fartyg i tredje land att höja nivån och följa EUs standarder. EU SRR gäller för handelsfartyg som för en EU-medlemsstats flagg och som tillåter fartygsåtervinning på anläggningar utanför OECD om återvinningen sker i anläggningar som ingår i den så kallade europeiska förteckningen över fartygsåtervinningsanläggningar ([EUs förteckning över godkända anläggningar](#)).

Ett antal anläggningar utanför OECD-länderna har gjort betydande framsteg och har ansökt hos Europeiska kommissionen, särskilt anläggningar i Alang i Indien, för inkludering på EUs förteckning över godkända anläggningar. Framstegen har noterats av kommissionen som har bedömt ansökningarna och presenterat [rekommendationer](#) innan dessa anläggningar tas upp i EU:s förteckning.

Efter det att den så kallade Baselkonventionens "Ban Amendment" trädde i kraft i december 2019 uppstod dock en rättslig osäkerhet om huruvida fartygsåtervinningsanläggningar i länder utanför OECD någonsin skulle kunna tas upp på EUs förteckning, även om de till fullo uppfyller EU SRR. Detta skapade osäkerhet om var fartygsåtervinning kan äga rum med resultatet att inga anläggningar utanför OECD har upptagits på EUs lista över godkända anläggningar.

Kommissionens förslag om avfallstransporter klargör den rättsliga ram som gäller för återvinning av EU-flaggade fartyg och bekräftar att de kan återvinnas i återvinningsanläggningar utanför OECD om dessa uppfyller kraven i EU SRR och är upptagna i EUs förteckning över godkända anläggningar.

Antagandet av den föreslagna ändringen som också omfattar en ändring av EU SRR är av största vikt eftersom den tar itu med den nämnda rättsliga osäkerheten. Om en sådan osäkerhet skulle fortsätta råda skulle den äventyra de framsteg som gjorts i ett antal fartygsåtervinningsanläggningar utanför EU och som är nära att upptas i EU-förteckningen.

Det skulle också undergräva ett av huvudmålen för EU SRR vilket är att uppmuntra till förbättrade sociala villkor och hälso- och miljöskyddsåtgärder. EU bör därtill avhålla sig från protektionistiska åtgärder gentemot anläggningar utanför EU som gör betydande framsteg på marknaden för fartygsåtervinning.

Svensk Sjöfart stöder möjligheten att lägga till anläggningar utanför OECD på EUs förteckning över godkända anläggningar

Även om det ännu inte finns några återvinningsanläggningar utanför OECD på EU-förteckningen, anser Svensk Sjöfart att det är av yttersta vikt att möjligheten att lägga till dem bibehålls. Det framtida inkludandet av fartygsåtervinningsanläggningar utanför OECD i EU-förteckningen kommer att öka den totala kapaciteten för återvinning, vilket för närvarande inte är tillräckligt, särskilt för stora fartyg. Den nuvarande EU-förteckningen innehåller huvudsakligen europeiska

fartygsåtervinningsanläggningar, som endast täcker en bråkdel av den kapacitet som krävs för att återvinna alla EU-flaggade fartyg.

Dessutom fungerar de godkända anläggningarna till största delen som underhålls- och reparationsvarv eller används för återvinning av fartyg för inlandssjöfart och fiskefartyg, vilket ytterligare minskar den tillgängliga kapaciteten för EU-flaggade handelsfartyg.

Slutligen har majoriteten av EUs anläggningar begränsningar när det gäller fartygs längd och djupgående. De fartygsåtervinningsanläggningar som är inkluderade i EUs förteckning över godkända anläggningar och är belägna utanför EU är huvudsakligen belägna i Turkiet och erbjuder endast begränsad ytterligare kapacitet och är för närvarande helt fullbelagt med återvinning av huvudsakligen icke EU-flaggade kryssningsfartyg som fallit offer för en vikande marknad på grund av pandemin.

En uppgradering och förbättring av miljö- och hälsostandarder globalt bör uppmuntras och stimuleras. För att fartyg flaggade i ett EU-land ska kunna återvinnas på ett säkert och miljövänligt sätt behövs därför snarast en europeisk förteckning innehållandes anläggningar med tillräcklig kapacitet som:

- innehåller anläggningar som uppfyller kraven i EU SRR
- omfattar anläggningar som kan återvinna stora havsgående fartyg
- är geografiskt välbalanserad och anpassad till behoven hos en industri som verkar globalt
- garanterar tillräcklig återvinningskapacitet

Möjligheten för anläggningar att kunna inkluderas på EUs förteckning kommer öppna upp marknaden och uppmuntra dem att förbättra sina standarder för att uppfylla EUs krav. Svensk Sjöfart uppmuntrar därför till att fortsätta att inspektera fartygsåtervinningsanläggningarna utanför OECD för att kontrollera deras framsteg och att lägga till dem på EUs förteckning så snart de uppfyller kraven i EU SRR.

Svensk Sjöfart efterlyser en öppen och transparent process som uppmuntrar fartygsåtervinningsanläggningar i bland annat Indien och andra länder att ansöka om att få tas upp på EUs förteckning och att göra de förbättringar som krävs för att uppfylla EUs standarder.

Att inkludera dessa anläggningar i EUs förteckning kommer inte bara att uppmuntra andra anläggningar att följa efter, det kommer sannolikt även leda till att de stater som dessa anläggningar är belägna i uppmuntras att ratificera IMOs Hongkong-konvention, vilken ännu inte trätt ikraft.

Baserat på ovan förordar Svensk Sjöfart den svenska regeringen att stödja kommissionens föreslagna ändringar av förordningen om fartygsåtervinning i översynen av förordningen om avfallstransporter.

Därtill vill vi återigen påminna om Svensk Sjöfarts hemställan till regeringen (december 2017) att ratificera den internationella konventionen om ansvarsfull fartygsåtervinning (HongKong-konventionen).

Stockholm som ovan,

FÖRENINGEN SVENSK SJÖFART

Fredrik Larsson,

Miljö- och Klimatansvarig

Föreningen Svensk Sjöfart